

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opusculum Theologico-Canonicum De Sponsalibus

Kugler, Johann

Norimbergæ, 1705

Quæstio I. ex num. 4. An pro sponsalibus requiratur libertas formalis, & directa, ità ut promissio ebrij; aut amentis, licèt priùs prævisa, non constituat Sponsalia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40883

§. II.

Quæstiones magis disputa-
biles circa hæctenus dicta.

QUÆSTIO I. ex num. 4.

An pro sponsalibus requiratur libertas
formalis, & directa, ita ut promissio
ebrii; aut amentis, licet prius prævisa,
non constituat Sponsalia?

25. **A**ffirmativa communis est, & vera, eam-
que tenet Sanchez l. 1. D. 8. n. 20. &
alij ab eo citati. Palau D. 1. puncto 2.
n. 5. Gonzalez super c. Dilectus de Sponsal.
citans Vasquesium, & Pontium. Mastrius Dissp.
7. de matrim. Sacr. n. 115. cum Averfa, &
Caspensi. Oberascher & alij. Assertioni favent
cap. Dilectus 24. de Sponsal. & c. Neque fu-
riosus 26. XXXII. q. 7. & l. 8. ff. de Sponsal.
quibus locis furiosus celebrandi contractus matri-
monialis simpliciter incapax declaratur. 2°. Pra-
xis tribunalium omnes contractus improbare so-
let, & irritare testamenta, si constet hæc facta
esse in ebrietate, aut amentia; nec inquit utrum
ante ebrietatem, vel amentiam fuerint prævisa,
aut intenta. 3°. Pro Administratione Sacra-
menti non sufficit libertas indirecta, vel in causa;
quia ejus minister debet agere more humano:
Unde absolutio, data ab ebrio, quamvis antè
prævisa, aut intenta, esset irrita; ergo idem di-
cendum de ministro contractus Sponsalitij. 4°.

Promissio DEO facta, seu votum requirit libertatem directam, nec sufficit indirecta in causa, seu purè interpretativa, ut ostendit *Suar. tom. 2. de Relig. tr. 6. l. 1. de Votoc. 10. Laym. l. 4. tr. 4. c. 1. n. 4.* & hoc teste communis sententia, Ergo etiam promissio facta homini: unde bene *Iljung Tr. 6. D. 1. n. 14.* inquit: Actio extranea, quæ non fit modo humano, nihil valet, ideo etiam promissio sive DEO, sive homini facta, nullam vim habet obligandi. Idem probat *Tr. 5. D. 1. n. 87.*

26. Ob. 1. Juxta *c. Majores 3. §. Item de Bapt.* valet baptismus amenti, aut dormienti collatus, dummodo prius fuerit petitus. ergo pariter valebit promissio ebrij, antea prævisa, aut intenta. R. C. antec. N. Conseq. quia plus requiritur ad efficiendum, quàm ad purè recipiendum, unde etiam infantes sine omni actu humano validè baptizantur. 2°. Collatio talis baptismi est adhuc actio humana, non autem promissio ebrij.

27. Ob. 2. Homicidium ab ebrio commissum sufficienter est voluntarium, dummodo fuerit prævisum, aut in causa volitum. Ergo etiam sufficienter erit voluntaria promissio matrimonij, ab ebrio facta, dummodo præviderit, quòd in ebrietate tales promissiones facere soleat. Prob. conseq. libertas quæ sufficit pro peccato mortali, etiam sufficit pro Sponsalibus juxta num. 6. ergo. R. N. Conseq. disparitas est 1°. quia prior verè vult realem, & veram occisionem, saltèm in causa, & indirectè: alter autem indirectè, & imputa-

putativè vult sola verba externa, quæ solet in ebrietate proferre, quæ nudè accepta, non sunt vera promissio, habens vim obligandi; aliàs etiam psittacus promittere posset; aut homo per psittacum, à se instructum verba promissoria proferentem: neque dari posset ulla promissio ficta.

2°. *Malitia* homicidij consistit in voluntate interna, sive directà, sive indirecta; aut interpretativa; cùm feratur in rem prohibitam, & proximo perniciosam, quæ malitia commissà, potest extrinsecè denominare actum externum, tanquam sui completivum, quamvis hic malitiam nullam de novo addat, ità ut coram DEO idem peccatum esset commissum, quamvis actualis occisio non sequeretur. Promissio autem ebrij, neque de se obligatoria est, neque ullus actus præcessit *obligatorius*, aut intendens obligationem, ex quo verbalis illa promissio vim obligandi haberet.

3°. Externa illa occisio, coram DEO jam mala est extrinsecè, & denominativè; quia voluntaria; verba ebrij autem nullo modo sunt promissio: Nam *promissio est volitio, quâ se quis alteri vult obligare humano, & rationabili modo manifestata*: atqui talis ebrius non voluit se obligare, licèt præviderit, quòd in ebrietate verba talia prolaturus sit, quibus prudentes homines solent suam voluntatem explicare; & licèt voluntatem se obligandi habuisset; non manifestat eam humano, & rationabili modo, prout requiritur ad promissionem homini factam, ergo.

4°. Plus requiritur ad bonum, quale est promissio, quod debet esse tale ex in-

regra causa, quàm ad malum, quod est tale ex quolibet defectu ita Suar. Sanchez Oberascher. Ad probat: R. 1°. indirectè, ergo talis libertas etiam sufficit pro voto, vel pro administratione Sacramenti. R. 2°. libertas formalis, & immediata, quæ sufficit pro peccato mortali, etiam sufficit pro Sponsalibus; (id est pro his non requiritur major advertentia, & consideratio quàm pro illis) C. sufficit sic libertas indirecta, & mediata, vel in causa N.

28. Replic. qui diceret: *Promittotibi matrimonium, si in ebrietate dixerò, quòd te velim in uxorem habere*, ille verè obligaretur, si postmodum in ebrietate, prædicta verba pronuntiaret, ergo sufficit libertas mediata, validæque sunt Sponsalia ebrij. R. C. antec. N. suppositum Consequentis: nam hæc non est libertas mediata, sed immediatè, & extra ebrietatem talis promittit, & voluntatem se obligandi more humano manifestat; adeoque contrahit jam prius Sponsalia; sed conditionata: unde verba postmodum in ebrietate secuta, non sunt Sponsalia, sed conditio promissionis prius factæ, à cujus purificatione dependebat obligatio. Sicut si quis voveret abstinere à vino, si in ebrietate blasphemaverit, subsequente postmodum blasphemiam non sunt ipsum votum, sed conditio voti.

29. Obi. 3. Juxta *num. 12.* valent Sponsalia contracta per Procuratorem, quo casu contrahens sive dormiat, sive ebrius sit, verè obligari incipit, eo instanti, quo Procurator contractum perficit. ergo etiam obligabitur, qui vult contra-
here

here per verba in ebrietate prolata. **R. C. Antec. N. Conseq.** quia prior moraliter vigilat, & formaliter liber est, in suo vicario: Nam *potest quis per alium, quod potest facere per se ipsum. R. J. 68. in 6.* alter nullam exercet libertatem, nec prius supponitur habuisse voluntatem se obligandi, humano modo manifestatam; nisi prius conditionatè se obligasset, juxta dicta n. præced.

30. Ob. 4. Qui in ebrietate suscipit ordines sacros, prius petitos, hoc ipso obligatur ad votum castitatis, si scivit illud Sacro ordini ex præcepto Ecclesiæ esse annexum; ergo etiam qui vult ebrietatem, in qua prævidet promissionem Sponsalium, eo ipso censebitur Sponsalia contrahere. **R. C. antec. N. Conseq.** Quia prior hoc ipso obligationi voti se liberè subjecit; quòd ordines petiverit, quibus eam scit esse annexam; ebrietati autem non est annexa vis obligatoria Sponsaliorum, neque eam tribuunt pura verba, præsertim non prolata modo rationali, & humano.

31. Ob. 5. Actualiter promittentes sæpe sic distrahuntur, ut non habeant formalem voluntatem se obligandi; nec obligationem advertant, & tamen verè obligantur, ergo non requiritur formalis libertas, aut voluntas se obligandi. **R. permissio antec. D. Conseq.** ergo non requiritur formalis libertas physicè in se præsens, vel reflexè, & signatè cognita (non requiritur physicè præterita, in suo tamen effectu virtualiter saltèm perseverans, in quantum vel ex vi, & virtute illius procedit effectus, vel ipsa adhuc in tenui

reminiscentia durat, licet propter distractionem non advertatur N. Conseq. Nam hic discurrendum est, sicut discurrunt Theologi de intentione pro Sacramenti administratione requisita; dum docent, sufficere virtualem, non autem habitua-lem, qualis potest dari in ebrio.

QUÆSTIO II.

An valida sint Sponsalia ex gravi metu contracta?

Ex num. 4.

32. **M**agni momenti hæc quæstio est; nam si non valeant talia Sponsalia; poterit sic coactus pro libitu vovere castitatem, vel cælibatum, suscipere ordines, contrahere cum alia; nec obstrictus erit impedimento publicæ honestatis &c. Ad meliorem quæstionis intelligentiam Prænotandum est, alium dari metum levem, qui facile contemnitur; alium gravem, qui cadit in virum constantem; rursus alius est justus, seu justè incussus à lege, aut Magistratu, v. g. in pænam admitti sceleris, (quamvis Juristæ per metum *justum*; gravem intelligant) alius est unjustus, seu injustè per injuriam, vel innocenti incussus.

33. Gravis censetur, metus mortis, mutilationis, verberum, cruciatus Corporis, servitutis, stupri, amissionis omnium bonorum, vel majoris partis, carcerum & vinculorum; infamix non facile deletibilis; injustæ excommuni-
catio-